

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра земельного та аграрного права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором

Рік набору – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 23 с.

Розробники:

Санніков Дмитро Валерійович, доц. к.ю.н., доцент
Чирик Альона Олегівна, к.ю.н., асистентка

Затверджено на засіданні кафедри земельного та аграрного права
(протокол № 15 від 30.04.2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри земельного та аграрного права
(протокол № 14 від 11.07.2022 р.)

Завідувач кафедри - Шульга Михайло Васильович, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	10
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	11
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	13
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	14
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	15
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	16
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Галузь знань – 08 «Право»	вибором студента	за вибором студента
Кількість модулів – 2	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021-2022	Рік підготовки: 2021-2022
		1-2 семестр	1-2 семестр
Загальна кількість годин - 120	Рівень освіти – другий (магістерський рівень)		
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
		Види контролю: поточний	Види контролю: поточний
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,4, самостійної роботи студента - 6,8.			

		контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)
--	--	---	---

Мета навчальної дисципліни – опанування особливостей розуміння механізму правового регулювання державної реєстрації речових прав на земельні ділянки; закріплення, розширення та поглиблення спеціальних правових знань щодо правових проблем цього інституту та вирішення спорів з урахуванням судової практики Верховного Суду; вивчення практичної діяльності спеціально уповноважених органів щодо державної реєстрації речових прав на земельні ділянки; практичних навичок у сфері здійснення реєстраційної діяльності різними суб'єктами, а також захисту таких прав.

Вивчення навчальної дисципліни «Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки» сприяє становленню сучасного правника, який може гарантувати забезпечення режиму у сфері державної реєстрації речових прав на земельні ділянки.

Для ефективного засвоєння змісту навчальної дисципліни «Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки» використовуються такі форми навчальної роботи: лекції; консультації; практичні заняття; колоквиуми; індивідуальні навчально-дослідні завдання; самостійна робота студентів; ділові ігри, зокрема, у формі модельних судових засідань; виступи студентів з науковими повідомленнями; складання процесуальних документів за фабулами справ; дискусії з обговорення окремих проблемних питань державної реєстрації речових прав на земельні ділянки; портфоліо; есе, тести тощо.

Завдання – формування у студентів фахових та предметних компетентностей, що спираються на науково обґрунтовані концепції і юридичну природу реєстрації прав на земельні ділянки, сучасні правові доктрини у сфері виникнення, зміни та припинення права власності та права користування

земельними ділянками, наукові теорії й концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень, предметом яких виступає реєстраційна діяльність у земельній сфері, механізми вирішення юридичних колізій у сфері правового регулювання здійснення реєстрації прав на земельні ділянки.

Пререквізити: «Земельне право»; «Аграрне право».

Кореквізити: «Адміністративна процедура»; «Адміністративні послуги у сфері юстиції».

Постреквізити: -

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання: *

РН-1.	Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз правових документів у галузі державної реєстрації речових прав на земельні ділянки.
РН-2.	Формулювати обґрунтовані правові висновки при вирішенні земельно-правових задач і проблем.
РН-3.	Вміти продемонструвати знання щодо процедурних аспектів та аргументувати переваги вирішення земельного спору у позасудовому чи судовому порядку у сфері державної реєстрації речових прав на земельні ділянки.
РН-4.	Використовувати правничу термінологію у процесі професійної діяльності, оперувати юридичними поняттями і категоріями галузі, застосовувати положення національного та міжнародного законодавства щодо державної реєстрації речових прав на земельні ділянки.
РН-5.	Вміти відшукувати професійну інформацію й використовувати інформаційні технології і бази даних з метою отримання такої

	інформації для професійної діяльності.
РН-6.	Вміти обґрунтувати сутність державної реєстрації речових прав на земельні ділянки, а також аргументувати визначення об'єкта та предмета при вирішенні земельного спору та його підвідомчість.
РН-7.	Виявляти проблеми у правовому регулюванні земельних відносин і пропонувати способи їх вирішення з використанням теоретичних і прикладних знань відповідно до принципів захисту прав людини і її основоположних свобод.
РН-8.	Визначити систему земельних прав громадян, гарантії, форми та способи захисту земельних прав.
РН-9.	Демонструвати знання та розуміння правових проблем і колізій у галузі регулювання земельних відносин, проблеми реалізації норм процесуального та матеріального права в земельних правовідносинах.
РН-10.	Здатність здійснити юридичну кваліфікацію земельного спору, правильно обравши при цьому ефективну форму захисту земельних прав.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК1.5 Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з

правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання в юридичній практиці.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна характеристика та правове регулювання реєстрації речових прав на земельні ділянки.

Сучасні правові проблеми розуміння реєстрації речових прав на земельні ділянки. Поняття реєстрації прав на земельні ділянки. Особливості та проблеми державної реєстрації речових прав на земельні ділянки Електронні реєстри.

Реєстраційна процедура: об'єкти, суб'єкти та етапи. Поняття реєстраційної процедури. Об'єктно-суб'єктний склад реєстрації. Процедура реєстрації: етапи. Особливості реєстрації речових прав на земельні ділянки.

Правові проблеми ведення державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяження у аспекті реєстрації прав на земельні ділянки. Державний реєстр прав на нерухоме майно та їх обтяжень: особливості. Реєстрація прав на земельні ділянки.

Особливості реєстрації права власності на земельну ділянку. Право власності на землю. Ключові аспекти реєстрації права власності на земельну ділянку. Проблемні питання реєстрації права власності на земельну ділянку.

Здійснення реєстрації окремих видів права власності. Спільна власність. Довірча власність. Види права власності на земельну ділянку. Особливості реєстрації права спільної власності (сумісної, часткової) на земельну ділянку. Інститут права довірчої власності.

Сучасний стан правового регулювання реєстраційної діяльності у сфері права користування. Суб'єкти та об'єкти права землекористування. Зміст права землекористування земельними ділянками. Проблеми державної реєстрації речових прав на земельні ділянки у сфері права користування в сучасних умовах.

Правове забезпечення реєстрації права оренди. Поняття, юридичні ознаки та істотні умови договору оренди землі. Особливості укладення та реєстрації договору оренди земельної ділянки державної власності. Особливості укладення та реєстрації договору оренди земельної ділянки комунальної власності.

Модуль 2. Актуальні питання реєстрації окремих видів речових прав на земельні ділянки.

Реєстрація права постійного користування. Правові проблеми використання судової практики при реєстрації права постійного користування земельною ділянкою. Поняття та ознаки права постійного землекористування. Особливості виникнення та припинення права постійного землекористування. Правові проблеми інституту постійного землекористування та особливості земельних спорів в сучасних умовах. Правові позиції Верховного Суду щодо реєстрації права постійного користування земельною ділянкою.

Актуальні питання реєстрації права сервітуту, емфітевзису та суперфіцію. Зміст права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та для забудови (суперфіцій). Підстави набуття та особливості припинення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Підстави набуття та особливості припинення права користування чужою земельною ділянкою для забудови. Судова спори та правові позиції Верховного Суду щодо особливостей інститутів емфітевзису та суперфіцію.

Забезпечення захисту прав власників та користувачів земельних ділянок при здійсненні реєстраційної діяльності. Поняття, форми та способи захисту прав на землю землекористувачів. Основні положення відшкодування збитків землекористувачам. Порядок вирішення земельних спорів щодо державної реєстрації речових прав на земельні ділянки.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Актуальні питання реєстрації окремих видів				

		речових прав на земельні ділянки.				
1.		Тема 1. Сучасні правові проблеми розуміння реєстрації речових прав на земельні ділянки.	12	2	2	8
2.		Тема 2. Реєстраційна процедура: об'єкти, суб'єкти та етапи.	12	2	2	8
3.		Тема 3. Правові проблеми ведення державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяження у аспекті реєстрації прав на земельні ділянки.	12	2	2	8
4.		Тема 4. Особливості реєстрації права власності на земельну ділянку.	12	2	2	8
5.		Тема 5. Здійснення реєстрації окремих видів права власності. Спільна власність. Довірча власність.	12	2	2	8
6.		Тема 6. Сучасний стан правового регулювання реєстраційної діяльності у сфері права користування.	12	2	2	8
7.		Тема 7. Правове забезпечення реєстрації права оренди.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	<i>84</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>56</i>
		Модуль 2. Актуальні питання реєстрації окремих видів речових прав на земельні ділянки.				
1.		Тема 1. Реєстрація права постійного користування. Правові проблеми використання судової практики при реєстрації права постійного	12	2	2	8

		користування земельною ділянкою.				
2.		Тема 2. Актуальні питання реєстрації права сервітуту, емфітевзису та суперфіцію.	12	2	2	8
3.		Тема 3. Забезпечення захисту прав власників та користувачів земельних ділянок при здійсненні реєстраційної діяльності.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Актуальні питання реєстрації окремих видів речових прав на земельні ділянки.				
1.		Тема 1. Сучасні правові проблеми розуміння реєстрації речових прав на земельні ділянки.	13	2	-	11
2.		Тема 2. Реєстраційна процедура: об'єкти, суб'єкти та етапи.	11	-	-	11
3.		Тема 3. Правові проблеми ведення державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяження у аспекті реєстрації прав на земельні ділянки.	11	-	-	11
4.		Тема 4. Особливості реєстрації права власності на земельну	11	-	-	11

		ділянку.				
5.		Тема 5. Здійснення реєстрації окремих видів права власності. Спільна власність. Довірча власність.	11	-	-	11
6.		Тема 6. Сучасний стан правового регулювання реєстраційної діяльності у сфері права користування.	11	2	2	11
7.		Тема 7. Правове забезпечення реєстрації права оренди.	15	-	-	11
		<i>Разом</i>	83	4	2	77
		Модуль 2. Актуальні питання реєстрації окремих видів речових прав на земельні ділянки.				
1.		Тема 1. Реєстрація права постійного користування. Правові проблеми використання судової практики при реєстрації права постійного користування земельною ділянкою.	15	2	2	11
2.		Тема 2. Актуальні питання реєстрації права сервітуту, емфітевзису та суперфіцію.	11	-	-	11
3.		Тема 3. Забезпечення захисту прав власників та користувачів земельних ділянок при здійсненні реєстраційної діяльності.	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	37	2	2	33
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль	Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
-------------------	--

Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 30	max 20	max 20	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.

	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
зараховано	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

		2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
--	--	---

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю (залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#top>.
4. Деякі питання удосконалення механізмів захисту речових прав на земельні ділянки: постанова Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 р. № 925. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/925-2017-п#Text>.
5. Порядок державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 р. № 1127 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 553). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2015-%D0%BF#Text>
6. Порядок доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2015 р. № 1127 (в ред. від 06.06.2018 р. № 484). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/484-2018-%D0%BF#n548>
7. Порядок надання інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2015 р. № 1127 (в ред. від 26.06.2019 р. № 599). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/599-2019-%D0%BF#n43>
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії рейдерству: Закон України від 05.12.2009 р. № 340-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/340-20#Text>.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція): Закон України від 12.02.2015 р. № 191-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/191-19#Text>.

10. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 7 липня 2011 року № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
11. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 року № 1952-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>
12. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 р. № 1127. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2015-%D0%BF#Text>
13. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 р. № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text>
14. Про затвердження Вимог до оформлення заяв та рішень у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 21 листопада 2016 р. № 3276/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1504-16#Text>
15. Про затвердження Інструкції щодо проведення поділу, виділу та розрахунку часток об'єктів нерухомого майна: наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 18 червня 2007 р. №55 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0774-07#Text>
16. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру: пост. Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 р. № 1051. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF?find=1&text=%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%>
17. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1141-2011-%D0%BF#Text>
18. Про затвердження Порядку взаємодії інформаційних систем Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Державного

земельного кадастру: наказ Мінекономіки та Мініюсту України від 26.11.2020 р. № 1177/35460. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1177-20#Text>

19. Про затвердження Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 р. № 868. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/868-2013-%D0%BF#Text>

20. Про затвердження Порядку доступу державних реєстраторів прав на нерухоме майно та користування відомостями Державного земельного кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2017-%D0%BF#n61>

21. Про затвердження Порядку інформаційної взаємодії між Державним земельним кадастром, іншими кадастрами та інформаційними системами: постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2013 р. № 483. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2013-%D0%BF#Text>

22. Про затвердження Порядку формування та зберігання реєстраційних справ: від 18.11.2016 р. № 3267/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1499-16#Text>

23. Про затвердження Типового договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом: Постанова КМ України від 02. 03. 2021 р. № 572. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/572-2021-%D0%BF#Text>

24. Про затвердження Типового договору оренди землі: Постанова КМ України від 03.03.2004 р. № 220. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/220-2004-%D0%BF>

25. Про оренду землі: Закон України від 06.1998 р. № 161-XIV в ред. від 02.10.03. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>

26. Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ: Постанова Верховного суду України від

16.04.2004 No 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007700-04#Text>

Література

Основна література

1. Буракова А. М. Визнання недійсними рішень органів владних повноважень як спосіб захисту земельних прав. Харків: Юрайт, 2019. 188 с.
2. Ковач Д. Л. Виникнення суб'єктивних земельних прав : монографія. Харків : Фінарт, 2019. 224 с.
3. Костюченко М.С. Правове регулювання оренди водних об'єктів в Україні: дис. канд. юрид. наук: 12.00.06. Харків, 2018. 231 с.
4. Кузьменко Н. О. Рішення органів місцевого самоврядування в механізмі правового регулювання земельних відносин: монографія. Київ: Алерта, 2018. 264 с.
5. Малохліб О. С. Правові засади використання земельних ділянок для житлового будівництва: моногр. Харків: Юрайт, 2021. 176 с.
6. Мироненко І. В. Інститут права сусідства: теоретичні та практичні аспекти: моногр. Івано-Франківськ, Супрун В.П., 2019. 341 с.
7. Одарюк М. П. Правові засади земельних процедур: монографія. Харків: ТОВ «Планета-Прінт». 2020. 176 с.
8. Правові позиції Великої Палати Верховного Суду у спорах, що виникають із земельних правовідносин: посібник / Л. А. Швецова та ін. Харків, 2021. 908 с.
9. Піфко О.О. Реєстрація прав на землі у країнах Європи: порівняльний аналіз: дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.06 / Ужгород, 2011. 215 с.
10. Ріпенко А. І. Використання земель для містобудівних потреб: теоретичні та практичні проблеми: моногр. Херсон: Гельветика, 2019. 496 с.
11. Федчишин Д. В. Реалізація та захист земельних прав в Україні: проблеми теорії та практики: монографія. Херсон: Гельветика, 2020. 418 с.

12. Чирик А. О. Спільна часткова власність на земельну ділянку: монографія; за заг. ред. проф. М. В. Шульги. Харків: Юрайт, 2020. 172 с.
13. Юрченко Е. С. Право сільськогосподарського землекористування в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2019. 227 с.
14. Дайджест практики Верховного Суду у справах із договору оренди землі URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Daijest_orenda_zemli_2018_2021.pdf
15. Дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду у справах зі спорів, що виникають із земельних відносин (застосування норм матеріального права) Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 20.04.2018 по 18.09.2019 р. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/dajdjest_VP_zemelni_spory_2018_2019.pdf
16. Земельні спори: правові висновки Верховного Суду / Упорядник Ю. Я. Чумак. Київ: Алерта, 2021. 350 с.
17. Земельне право: навч. посібник / О. І. Баїк, У. П. Бобко, М. С. Долинська, А. О. Дутко, Н. М. Павлюк ; за ред. О. І. Баїк. Львів: Навчально-науковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 326 с.
18. Посібник для підготовки до іспиту із земельного права / В.І. Гордєєв, Д.М. Золотарьова, І.В. Ігнатенко та ін.; за заг. ред. проф. Шульги М.В. Харків: Юрайт, 2019. 380 с.
19. Посібник для підготовки до іспиту із земельного права / Д. В. Санніков, М.В. Шульга, В.І. Гордєєв, Харків: Право, 2021. 376 с.

Додаткова література

1. Боднарчук О. Г., Боднарчук О. І. Проблемні питання правового регулювання відносин щодо користування чужою земельною ділянкою (суперфіцію) в Україні. Наукові праці НУ ОЮА. 2020. С. 19-24.

2. Бежевець А. М., Бондаренко М. М. Державна реєстрація права власності на нерухоме майно: проблеми та перспективи розвитку. InterConf. 2021. № 60. С. 230 – 236. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/13364/12280>
3. Висіцька І. Емфітевзис: правова природа, умови, форма, доцільність застосування. Землевпорядний вісник. 2019. № 11. С. 41-47.
4. Висіцька І. Спірна дата. 2.02.2022. URL:<https://agrotimes.ua/article/spirna-data-stroku-diyi-dogovoru-orendy-zemli/>
5. Висіцька І. Право постійного користування землею: чи можливе правонаступництво? Землевпорядний вісник України. 2019. № 10. С. 41 – 45.
6. Гоменюк І. Реєстрація прав на землю. Земельні відносини: Тематичний збірник. 2019. Вип.6. С.13.
7. Гудима М.М. Правова природа державної реєстрації як юридичного факту в механізмі динаміки речових прав. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2020. Вип. 1 (45). С.45-51.
8. Ільків О. В. Захист прав користувача земельної ділянки, наданої для сільськогосподарських потреб. Прикарпатський юридичний вісник. 2021. № 1. С. 32-36.
9. Ільків О. Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Юридичний вісник. 2021. № 2. С. 98-104.
10. Ільків Н.В. Строки у договорі оренди землі державної власності. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. Вип. 2. С. 116-125.
11. Кулинич П. Право фермерського господарства на землю свого засновника. Землевпорядний вісник України. 2020. № 2. С. 33 – 36.
12. Лісова Т. В. Правові проблеми при вчиненні реєстраційних дій в аспекті реєстрації прав на земельні ділянки/ Хомінець С. В., Данілік Д. М. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 3.

13. Марусенко Р. І. Сервітут земельний. Велика українська юридична енциклопедія. Т. 16 : Земельне та аграрне право / редкол.: М.В. Шульга, В.В.Носік, П.Ф.Кулінич та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право. 2019. С. 569-573.
14. Мірошниченко А. М. Реєстрація прав на земельні ділянки. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 16 : Земельне та аграрне право / редкол.: М. В. Шульга (голова), В. В. Носік, П. Ф. Кулинич (заст. голови), та ін.; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. С. 539–541.
15. Мірошниченко С. Посібник оренда землі від А до Я. Порядок реєстрації права оренди земельної ділянки. Остання редакція від 26.09.2019 р. URL: <https://dl.omp.ua/knowledge-base>
16. Непом'ящая І.О. Перспективи вдосконалення системи державної реєстрації майнових прав. Часопис цивілістики. 2020. Вип. 39. С.54-59.
17. Одарюк М.П. Визначення поняття процедур у земельному праві. Науковий вісник публічного та приватного права. 2018. Вип. 1. Т. 2. С. 10-15.
18. Одарюк М. П. Процедурні питання виникнення прав на землю. Правові новели. 2018. № 5. С. 42-48.
19. Олійник І. Еволюція механізму державної реєстрації речових прав на нерухоме майно в Україні. Збірник наукових праць НАДУ. 2019. Вип. 2. С.84-91.
20. Пашкевич І. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки та її реєстрація. Проблеми, невідповідності та пропозиції. Землевпорядний вісник. 2018. № 3. С. 16–20.
21. Сидор В.Д. Право оренди земельної ділянки. Велика українська юридична енциклопедія. Т. 16 : Земельне та аграрне право / редкол.: М.В. Шульга, В.В. Носік, П.Ф. Кулінич та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-

- т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право. 2019. 696 с.
22. Спасибо-Фатєєва І.В. Значення державної реєстрації для набуття права власності на нерухомість. Право України. 2020. № 11. С. 127-141.
23. Сперчун О. О. Поділ земельних ділянок, що перебувають у спільній сумісній (частковій) власності осіб, подальша державна реєстрація новостворених земельних ділянок, отриманих у результаті поділу. Алгоритм 2020. URL : <https://www.notar.ks.ua/podil-zemelnyh-dilyanok/>.
24. Таранова О.Т. Проблемні аспекти діяльності реєстру речових прав на нерухоме майно в Україні. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2021. № 1. С. 140 – 143.
25. Турчин В. Закордонний досвід створення єдиного реєстру нерухомості. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 6. С.204-209.
26. Федорович В. І. Право на земельну ділянку у разі набуття права власності на житловий будинок, будівлю або споруду. Вісник Львівського університету. Серія «Юридична». 2018. Вип. 66. С. 179–186.
27. Харитоновна Т. Є. Емфітевзис: земельний, цивілістичний та екологічний аспекти. Екологічне право. 2019. Вип. 3. С. 41-45.
28. Шульга М. В. Виникнення земельних прав. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 16 : Земельне та аграрне право / редкол.: М. В. Шульга (голова), В. В. Носік, П. Ф. Кулинич (заст. голови), та ін.; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. С. 53–55.
29. Шульга М. В. Генеза правового регулювання земельно-реєстраційних відносин/ Данілік Д. М., Хомінець С. В. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 3.
30. Шульга М. В. Земельна ділянка як об'єкт земельних відносин. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 16 : Земельне та аграрне право / редкол.: М. В. Шульга (голова), В. В. Носік, П. Ф. Кулинич (заст.

голови), та ін.; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. С. 190–194.

31. Шульга М.В. Особливості захисту земельних прав у процесі здійснення реєстраційних дій/ Лісова Т.В., Шульга Т.М. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 3.

32. Шульга М.В. Право спільної часткової власності на земельну ділянку в земельно-правовій доктрині України. 3/4 Право України, 3/42020. Вип.№5 С.116-127.

33. Яворська О. Договір як підстава виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільгосподарських потреб. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 6. С. 120-124.

Інтернет-ресурси

<https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=771> – Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс (СЕНМК). Кафедра земельного та аграрного права. Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки.

<http://portal.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України.

<https://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України.

<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний портал Кабінету Міністрів України.

<http://www.menr.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.

<http://www.minagro.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України.

<http://land.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

<http://www.dzk.gov.ua> – сайт Центру державного земельного кадастру.

<http://www.zemres.com> – сайт землевпорядників України.

<http://www.zemli.com.ua> – Земли.com.ua: портал земельних вопрсов.

<http://www.pravoua.com.ua> – офіційний сайт журналу «Право України».

<http://lib.rada.gov.ua> – сайт бібліотеки Верховної Ради України.

<http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

http://10.106.3.2/index.php?option=com_k2&view=item&id=65:elektronniresursi. – Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.